

سرمد المصطفیٰ

يَجْشَنُ بِكَ كَوْنًا لِّسِي نَشْرًا لِّنُورِ فَنِي وَأَبْرِي هَفْتُهُ لِكَ غَنَرُهُ

یا بکر، هر حالده آئده ینه درت عنصر عضوی ایله اون عنصر معدنیدن باشقه برشی بوله مازسکر .

بوله اولدینی حالده ربناک نما بولماسچون مطلق - الوجوب اولان مواد مخصوصه بلاستنی آئردن عبارتدر . بو خصوصه واقف اولدقدن صوکره بزم ایچون مقصد اصلی یه کیرشک قولای اولور . صوکره آنلرک تامیله تدارک ایدیله یله سی مسئله سی قالیرکه اوده قولای برشی در؛ چونکه طبیعتک، یتک ندر یلین خز ینه لرندن اولان طوبراقده، هواده، صوده عناصر لازمه نک  $\frac{97}{100}$  ی حاضر طور و بور . کریه قالان  $\frac{3}{100}$  قسمی ایشه صنعی اوله رق قسماً الله ایدیله بیلیر . بونک ایچون بر عنصر عضوی ایله دیگر اوج نوع عنصر معدنی لازمدرکه بونلرده طبیعتده مبذول اولوب اسملری: آتوت، کیرهچ، بوتاس، حامض فوسفوردر . طوبراغه بونلردن کافی درجه ده ویرله جک اولورسه ایستدکمز قدر نبات یتشدیرمکن اوصافناز .

### مباحث طب

فن جلیل طبعه کی حذافی جهتیه بین الاطبا بر موقع نماز احراز ایش اولان دو قور عزتو حسین خلقی بک داغما غزیه مزی آتار علیه لیله ترین سورده جقلرینی وعد و تأمین و شو آتاشیده ککی مقالیه دخی لطفاً تبلیغ بیورمش اولدقلرندن مع الشکر درجه ایدار اولنور .

#### §

#### آق جکر ورمی

بین الناس «ورم» نامیله معروف اولوب مبتلا یسه «متورم» دنیان خسته لق (آق جکر ورمی) در . ورم علقی وجودک هر طرفه استیلا ایدر بر علق اولدینندن فی یومنا هذا کوکس ورمنه ساده «ورم» دیمک کافی دکلدر، بلکه (آق جکر ورمی) دیمه لیدر .

ورم علقی وجود و بشره «میقروب» دنیان ذی حیالک «باسیل» نوعسندن اولوب الحاله هده کاشفی اسمیله یاد ایدیلن «قوح باسیلی» نک آق جکر لرده تمکن ایدرک چو غلله لرندن متولد بر خسته لقدر .

ملکمزمده (میقروب) و (باسیل) کله لری بش اون سنه تبری شایع اولدینی والحاله هده مخلوقات مذکورده یی خرده بین واسطه سیله آرابوب بوله جق و هر حاله واقف اوله جق بر چوق اطبا بولندینی حالده آلان خلقمیزک بونلری اوافق اوافق حیوانیق ظن اتمه سی و میقروب و یا باسیل ترجمه سنی (قورت) و یا (بوجک) کبی کله لر ایله

یا بکر، هر حالده آئده ینه درت عنصر عضوی ایله اون عنصر معدنیدن باشقه برشی بوله مازسکر .

بوله اولدینی حالده ربناک نما بولماسچون مطلق - الوجوب اولان مواد مخصوصه بلاستنی آئردن عبارتدر . بو خصوصه واقف اولدقدن صوکره بزم ایچون مقصد اصلی یه کیرشک قولای اولور . صوکره آنلرک تامیله تدارک ایدیله یله سی مسئله سی قالیرکه اوده قولای برشی در؛ چونکه طبیعتک، یتک ندر یلین خز ینه لرندن اولان طوبراقده، هواده، صوده عناصر لازمه نک  $\frac{97}{100}$  ی حاضر طور و بور . کریه قالان  $\frac{3}{100}$  قسمی ایشه صنعی اوله رق قسماً الله ایدیله بیلیر . بونک ایچون بر عنصر عضوی ایله دیگر اوج نوع عنصر معدنی لازمدرکه بونلرده طبیعتده مبذول اولوب اسملری: آتوت، کیرهچ، بوتاس، حامض فوسفوردر . طوبراغه بونلردن کافی درجه ده ویرله جک اولورسه ایستدکمز قدر نبات یتشدیرمکن اوصافناز .

(امیل قوتی یه) صوکره، هان هر خصوصه فاعل یکانه اولان، کونش عطف کلام ایدرک آنک نباتات اوزرینه اولان تأثیرندن ده شوبله بحث ایتشدیر :

«هرکس بیلیرکه نباتات، کونش اولما یجه نما بولماز . آنک حرارت و ضیای قدرت کیو یه و مخانیکیه یه تحوّل ایدر، طوبراقده آیری آیری موجود اولان و یوقاریده اسملری ذکر اولتان بعض عناصر بو ایکی قدرت مؤثره تحتده برلشهرک حاله کوره، مثلا بوغدا ی یا خود بر الما تشکیل ایدرلر .

کونشک حرارت و ضیای هر آن اجرای فعلیاته مهیا بولندینی حالده بزم ایچون یا لکر عناصر لازمه یی متوالیاً استخراج جهتی قالیرکه بوده یوقاریده اوزون اوزادی یه ایضاح اولندی .

شمسک بر هکتار مربی ایچون آتیق بر کونده صرف ایلدیکی قدرت مخانیکیه ۸۰۰۰ کونلک بارکیر قوته، یا خود بدنا ۴۰۰۰۰ کونده کوروله یله جک ایشه معادلدر . شو حسابه کوره فرانسه نک رتبه برینی کوسترن

افاده چالشمه سی حقیقه بیوجک بر خطا در؛ چونکه میقروبلر حیوان دکلدرد، بالکس نباتدن «یوصون» نوعه منسوب بر نوع مخلوقاتدر. بوجهته خلقک، یوصوندن باشقه برشی اولیان میقروبلری کوچوک کوچوک حیوان ظن اتمه سی وانلری (قورت) ویا (بوجک) تعریف بلرله ایضاحه قاشقمه سی طوغری دکلدرد.

الحاله هذه اکثر عللک سبب اصلیمی میقروب دنیان مخلوقاتدر. بونلرک کشفی سایه منده عالم طبابت اساساً سر نکون اوله دق باشقه بر قابله افراغ اولغش، و اخیراً موسیو قوحک کشفی کبی عالم مدیتی بر بیوک خلیانه دوشورده چک کشفلر مبدانه کلش اولدینی حالده دهالآن ملکم زده بونلرک حیوان می، یوخسه نبات می نه اولدینی یلغمه مک تجویز اولتور بر ذهول دکلدرد.

هرکس هر آن ودقعه هجوملرینه معروض بولندینی شو کوچوک ولکن مدهش ومهلک دشن جقارک ماهیتی حیوانیت اولوب (فطور منشفه) [۱] توسیم اولسان بر نوع یوصونلقدن عبارت اولدینی یلغلیدر.

ایشته آق جکر ورمی فطور منشفه نوعه منسوب اولوب (قوح باسیلی) [۲] دنیان وخواس وواصف مخصوصه سی وصور تبت وتکثری وسائر خصوصاتی اطباحه معلوم ومضبوط اولان بر نوع یوصونک آق جکرلرده تمکن وتقرر ایدرک جوغله سندن ایلری کلیر بر مدهش علتدرکه بین العوام بوعلته «ورم» دنیلور.

باسیلک آق جکرلرده تمکن اتمه سی اوزرینه بر طرفدن بدنده بر طاق عارضه لر حصوله کلکه باشلار، بر طرفدن دخی یوصونلرک تمکن ایدکلری اعضاده حصوله کان انساج بر طاق تحولاته اوغراکه انساج ورمیه نک بویو لده کی تحولات وتغیراتیه عوارض بدنیه جزئی کلی برمناسبتده بولتور. علت مذکورده حقسنده لایقی بر فکر ایدتمک ایچون اولاً باسیلرک جکرلره نصل یرلشدکلری، واورده نه کی تغیراته سبب اولدقلری، ثانیاً، باسیلرک وجوده استیلایه استاسندن انهای مرضه قدر وجود

بشرده نه کی علامات وعوارض مرضیه بادی اولدقلری مطالعه اتمک ایجاب ایدر. فلهمذا بزده اولاً باسیلرک وجود بشره صورت استیلایسندن استدا ایدرز.

اک طوغری ومقبول استایستقلره نظر آ نوع بی بشرک بشده بری ورم علتدن ترک حیات ایتمکدهدر. بوندن ماعدا بوعلت صیفر، قویون، طوشان وسائر کی بر جوق حیواناته دخی طاری اولمقدهدر. بوجهته ورم عاتی هر یرده بک جوق تصادف اولتور بر خسته لقدر؛ بناء علیه (قوح باسیلی) دخی هر یرده بولمقده اولدیندن مدت عمرنده آتک هجوم دهشتنونه معروض بولنامش وبالتصادف میلیونلرجه ستی بوتامش بر مخلوق تصوری تمکن دکلدرد! حال بویه ایکن نیچون هرکس ورم اولیور؟ نه ایچون اوله جق، هر بدنده دیگر میقروبلرکی (قوح باسیلی) نک دخی قولایقله یرلشه مدیکی ایچون. چونکه بدن زده فطره بر خاصه واردرکه اوده بدن زک بعض حجرانک میقروب دنیان یوصونلری بلع اتمه سی خاصه سیدر.

اعضای بدنزی تشکیل ایدن انسجه مختلفه مک بعض حجراتی وخصوصیه (کریوات بیضای دم) میقروبلری در عقب بلع ومحو اتمک خاصه سته مالک درلر. بر صورتده که بدن زده هر کون میلیونلرجه مختلف الطبیعه ومولدالعمل میقروبلر داخل اولدینی حالده ینه اکثریا هیچ بر علتله مصاب اولماققلرک سبب اصلیمی — بوجه معروض — وجود مزک میقروبلری بلع ومحو اتمک خاصه سته مالک بولغمه سیدر. بو خاصه یه «فاغوسیتوز» دنیلرکه بز بولکیمی «بدنک قوه ماحیه سی» دیه ترجمه ایدم جکر.

ایشته هر نه زمان بدنک قوه ماحیه سی تناقص ایدوبده بدنه استیلا ایدن میقروبلرک کافه ستی محو ایدمه یه جک اولورسه او وقت باسیلار بنیمزده تمکن وتقرر ایدوب تکثر ایتمک باشلار؛ علتده ظاهر اولور. شمدی بدنک مدافع خلیه سی اولان قوه ماحیه نک نه کبی اسبابدن طولانی تناقص ایدیکنی ویا — تعبیر آخرله — نه وقت (قوح باسیلی) بدنه استیلا ایدمه یه جکنی، یعنی ورم عاتی نه کی احواله ظاهر اوله یه جکنی مطالعه ایدم!

(مابعده وار) دوقتور خلی

[۱] Schizomycetes

[۲] باسیلار وجود بشره نصل اولیورده استیلا ایدمیورلر؟